

Borský zpravodaj

Číslo 3

ČERVENEC 2020

POUŤ CYRILOV

SRDEČNĚ ZVE SDRUŽENÍ PRO CYRILOV

KDY: 5.7.2020
OD 12:00 HOD.
"NA HASÍČCE"

MŠE SVATÁ
11:00 HOD.

PŘIBYSLAVSKÁ PIMPLATA
15:00 HOD. LOUTKOVÉ DIVADLO
POHÁDKA "LUCIFERA BOLÍ ZOUBEK"

DOMÁCÍ ZVÍRATA

SVEZENÍ KOŇSKÝM POVOZEM

UKÁZKY ŘEMESEL
KOŠIKÁŘSTVÍ, KRAJKÁŘSTVÍ, PERNÍKÁŘSTVÍ

ŽIVÁ HUDBA
K POSLECHU A TANJI
HRAJE FRAMIL

OBČERSTVENÍ
PIVO, LIMO
KLOBÁSKY
NA GRILU

VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ CYKLOSTEZKA č. 5240

IVA BITTOVÁ & ANTONÍN FAJT & BABAČKA & IVO VIKTORIN & VLADIMÍR VÁCLAVEK

Čtvrtek 30.7.2020 od 20:00

Streamovaný koncert ve Staré tkalcovně
v Krajině Folkových prázdnin Rosti Pospíšila

Náměšť na d Oslavou

Speciální koncert, na který se lze těšit ze dvou důvodů: jednak jde o vystoupení Ivy Bittové, což samo o sobě slibuje velký zážitek, a druhak, z té neobvyklé sestavy číší chut' užít si mimořádné příležitosti takto se společně sejit. Početný dětský sbor Babačka, syn Ivy úspěšný klavésista Antonín Fajt, kytarista Vladimír Václavek a Ivo Viktorin nikoliv v roli zvukaře, co jen tak jako v minulosti překvapí nečekaným skokem do vystoupení, ale od začátku s hlasem a nástroji na pódiu, se navíc dopředu moc domlouvat nemusejí, jsou na sebe naladěni. A krásné na tom ještě je, že s jistotou víme, že k hudebnímu dobrodružství přistupují s vášní vyhrazenou pouze těm, co se v něm nikdy neztratí. A ještě do něho stačí vtáhnout publikum.

Vstupenky na: www.folkoveprazdniny.cz,
cena 220 Kč

Z letošního netradičního stavění máje...

Obec Bory Vás srdečně zve na
sousedské setkání

TRADIČNÍ KACENÍ MÁJE

SOBOTA 1. SRPNA 2020 | OD 15 HODIN
POD OBECNÍM ÚŘADEM

k poslechu a tanci zahraje
skupina FRAMIL

OBČERSTVENÍ ZAJIŠTĚNO

grilované vepřové kýty
sladké dobroty
točené pivo a limo

LETNÍ KINO

SPORTOVNÍ AREÁL
U KABIN

17.7.2020
Přes Prsty
31.7.2020
Chlap na střídačku
14.8.2020
3Bobule

Text na str. 12

K článku na str. 8

Uctění památky
obětí
2. světové války

NOVÉ SETY

Konečně jsme se dočkali a máme vlastní rozkládací sety pro posezení! Společně, škole a organizátorům veřejných akcí budou sloužit zdarma, pro rodinné a jiné soukromé oslavy je možné zapůjčit si je za cenu 50,-/1ks. Konstrukční stránku si vzali na starost Pepa Pipek a Petr Dostál, výrobu pak Libor Štěpánek a pracovníci obce. Dřevo bylo použito z obecního lesa. A sety jsou krásné! Děkujeme!

Vážení spoluobčané, máme za sebou výjimečnou dobu, která nás prověřila všemi směry a možná nás také donutila zastavit se a zamyslet se nad tím, co je v životě opravdu důležité a co jsou pouhé malichernosti a zbytečnosti. Určitě každý z Vás dokáže najít alespoň jedno pozitivum na všech těch omezeních a opatřeních, kterými jsme si prošli. Přeji Vám, abyste si tyto „objevené“ drobnosti dokázali uchovat napořád.

Postupně se naše životy vrací zase do „normálu“ a začínají se opět rozvíjet společenské a sportovní akce, otevírají se památky, zoologické zahrady a jiné turistické cíle. Jsou před

námi letní prázdniny a s nimi spojené zasloužené dovolené a chvíle strávené s rodinou a přáteli. Přeji Vám tedy všem, ať toto léto prožijete podle svých představ. Jistě pro Vás budou tyto okamžiky intenzivnější, po tom, kdy si řada z nás uvědomila, že není vše samozřejmostí a i taková maličkost jako např. nedělní výlet může být velkou vzácností.

Přeji Vám tedy, ať následující týdny prožijete naplněně, ale především ve zdraví a bezpečně. Ať Vám na tyto letní dny zůstanou jen krásné vzpomínky.

Lucie Dostálová, vaše starostka.

NOVINKY Z OBCE

POUŤ V DOLNÍCH BORECH

Dožínková pouť v Dolních Borech se uskuteční letos v tradičním termínu, tedy poslední prázdninovou nedělí 30.8.2020. Rodina Šamanových, kteří k nám jezdí již několik let s pouťovými atrakcemi, v tomto termínu nemůže přijet, proto jsme původně zvažovali termín pozdější. Nakonec se ale zastupitelstvo dohodlo, že raději oslovíme jiné majitele atrakcí a zachováme termín tradiční.

POPLATKY

Vzhledem k omezením platným v koronavirové době a s ohledem na možné finanční dopady, rozhodla Rada obce o odložení splatnosti poplatků za stočné, popelnice, hroby, psy a vodné do 31.7.2020.

ÚŘEDNÍ HODINY

Změnili jsme pracovní dobu obecního úřadu v NEÚŘEDNÍ DNY! ÚŘEDNÍ HODINY ZŮSTÁVAJÍ!!!

ÚŘEDNÍ HODINY

Provozní doba na OÚ Bory:

Úřední hodiny pro veřejnost:

Pondělí: **Po: 8.00-11.30 12.30-16.30**

Úterý: 7.00-11.30 12.30-13.30

Středa: **St: 8.00-11.30 12.30-16.30**

Čtvrtek: 7.00-11.30 12.30-13.30

Pátek: 7.00-10.30

Pracoviště úřadu můžete navštívit kterýkoli den v týdnu, ale:

a) v úřední dny jsme vám plně k dispozici k vyřízení vašich záležitostí.

b) mimo úřední dny zpracováváme vaše žádosti a ostatní agendu obce a obecního úřadu, provádíme kontrolní činnosti a místní šetření, účastníme se školení, proto se může stát, že nebudeme k zastížení.

MOBILNÍ ROZHLAS – PRAVIDELNÉ INFORMACE EMAILEM

Pravidelně KAŽDÝ PÁTEK posíláme pravidelné informace o dění v obci. O tom, co se událo i o tom, co nás teprve čeká. K mobilnímu rozhlasu je aktuálně přihlášeno téměř 250 občanů. Někteří se na nás obrací s dotazem, proč jim nechodí hlášení. Je to pravděpodobně tím, že Vaše emailové schránka vyhodnotí tuto pravidelnou zprávu jako „hromadný email nebo spam“, a proto se Vám nezobrazí v doručené poště. Je třeba jednorázově tuto zprávu ze složky „hromadné emaily“ nebo „nevyžádaná pošta“ přesunout do doručené pošty a dále už se Vám veškeré emaily budou zobrazovat správně.

ROZVÁŽKA RYB

Protože ryby jsou zdravé, měly by se jíst minimálně jednou týdně, a ne každý se dostane na sádky k čerstvým kouskům, zavedla obec Bory během května ve spolupráci s rybárnou Kinský novou službu – Pravidelnou rozvážku čerstvých ryb. Rybárna do naší obce dojíždí každý lichý čtvrtek v 16 hod. A jak služba funguje? Týden před rozvážkou zašle rybárna aktuální ceník ryb. Ceny se mění převážně u mořských druhů. My upravíme ceník na plakátu a rozšíříme jej před víkendem na vývěsku před prodejnou COOP, mobilním rozhlasem, pomocí FB a webu obce. Do úterý před rozvážkou si mohou zájemci nahlásit jednotlivé objednávky na obecním úřadě. My objednávky předáme rybárně a ve čtvrtek přijede prodejna s jednotlivými balíčky označenými jmény a prodejními lístky před obecní úřad a objednávku Vám po zaplacení předá.

PLOT U MATEŘSKÉ ŠKOLY

Tatínci z naší obce v květnu dokončili většinu oplocení kolem budoucího hřiště naší MŠ tak, aby děti mohly 25.5. nastoupit a trávit převážnou většinu výuky venku. Tímto jim velice děkujeme za ochotu obětovat část svého volného času pro dobro ostatních. JSTE SKVĚLÍ! Plot je zhotoven z tlakově impregnovaných smrkových latí. Tato povrchová úprava prodlužuje životnost dřeva až trojnásobně oproti běžným nátěrům. Architektonické řešení bylo v

režii Ing. arch. Evy Bartošové z Radenic, technické řešení vymyslel pan Ludvík Večeřa. VELICE DĚKUJEME všem, kdo se na akci podíleli! (Další foto na str. 12)

DŘEVO

Obec Bory nabízí k prodeji PALIVOVÉ DŘEVO. Kulatina nařezaná v délce 2 m, cena 400,-/m³.

Obec Bory nabízí k odběru ZDARMA zbytky po těžbě u obecním lese na Cyrilově.

Zájemci se mohou hlásit na OÚ.

LETNÍ KINO

Sezóna letního kina 2020 byla zahájena dětským filmem Tajný život mazlíčků 2, který si hlasující vybrali v anketě zveřejněné na facebookových stránkách obce. Letošní ročník si vzali na starost členové TJ Družstevník Bory (Tonda Novotný ml. a Pepa Starý ml.) a jistě pro Vás vyberou filmy, na které se přijdete s radostí podívat. Přejeme Vám příjemné kulturní zážitky.

Krátce z jednání ZO (29.4. a 28.5.2020)

ZO schválilo rozpočtové opatření č. 2/2020 ve výši 2.167.339,- Kč.

FMP - ZO ČSOP-Karneval 2020 požadovaná částka 4.000,- Kč

Sdružení pro Cyrilov, z.s. -Tradiční řemesla na pouti požadovaná částka 5.000,- Kč

TJ Družstevník-Memoriál S. Ochrany požadovaná částka 12.000,- Kč

Křížová B.-Zájezdy 2020 požadovaná částka 4.000,- Kč

ZO schválilo dotaci na celoroční činnost ve výši 30.000,- Kč pro SH ČMS-SDH Bory

ZO schválilo dotaci na celoroční činnost ve výši 15.000,- Kč pro Komunitní školu Bory.

ZO schválilo Zprávu o výsledku přezkoumání hospodaření za rok 2019 bez výhrad

ZO schválilo podání žádosti o dotaci Informační a komunikační technologie 2020 pro ZŠ Bory.

ZO schválilo vypracování Plánu mobility.

ZO schválilo, aby stavební část sběrných hnízd provedla firma Šoukal Martinice.

ZO schválilo dar ve výši 10.000,- Kč pro oddíl stolního tenisu na pořízení robota na trénink hry stolního tenisu.

ZO schválilo dotaci ve výši 5.000,- Kč pro společnost Portimo, o.p.s.-služba Raná péče.

ZO schválilo rozpočtové opatření č. 3/2020 ve výši 45.000,- Kč.

ZO schválilo dotaci a Veřejnoprávní smlouvu na celoroční činnost ve výši 55.000,- Kč pro TJ Družstevník.

ZO schválilo závěrečný účet za rok 2019 včetně zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření bez výhrad.

ZO schválilo účetní závěrku za rok 2019 obce Bory bez výhrad

ZO schválilo přeúčtování výsledku hospodaření za rok 2019 zisk ve výši 8.550.604,55 Kč na účet 432-výsledek hospodaření předcházejících účetních období.

ZO schválilo zařazení obce Bory do územní působnosti MAS MOST Vysočiny na další období.

ZO schválilo užití znaku obce Bory v logu pro TJ Družstevník Bory.

ZO schválilo, aby administraci výběrového řízení na zhotovení stavby Technická infrastruktura Na Sádkách dělala paní Tužinská.

ZO schválilo, aby administraci a podání žádosti o dotace na výměnu povrchů podél místních komunikací dělal pan Časlavský

Krátce z jednání RO (29.4. –11.6.)

RO schválila výjimku z nejvyššího počtu dětí v MŠ Bory pro školní rok 2020/2021.

RO schválila Nařízení obce Bory č. 1/2020 o zákazu podomního a pochůzkového prodeje.

Zápis a usnesení v plném znění naleznete na www.bory.cz

Tyto dokumenty byly zkráceny a upraveny v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů č. 101/2000 Sb., v plném znění. I v souladu s GDPR.

Nařízení obce Bory č. 1/2020 o zákazu podomního a pochůzkového prodeje

Rada obce Bory se na svém zasedání dne 11.6.2020 usnesením č. 5/30 usnesla vydat na základě zmocnění dle § 18 odst. 4 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, v souladu s § 11 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, toto nařízení:

Čl. I Základní pojmy

Podomním prodejem se rozumí všechny formy prodeje zboží a poskytování služeb bez předchozí objednávky, případně i pouhá nabídka zboží či služeb, které jsou provozovány fyzickými osobami či zástupci právnických osob pochůzkou jednotlivých bytů, domů nebo veřejného prostranství, jakož i objektů sloužících k rekreaci. Pochůzkovým prodejem se rozumí všechny formy prodeje zboží a poskytování služeb, u kterého nedochází k umístění prodejního zařízení nebo zboží, jsou provozovány formou pochůzky, přičemž je potenciální uživatel zboží nebo služeb vyhledáván prodejcem z okruhu osob na veřejném pro-

V OBCI PLATÍ ZÁKAZ
PDOMNÍHO PRODEJE
VČETNĚ SLUŽEB

stranství.

Čl. 2 Podomní a pochůzkový prodej

Na území obce Bory je zakázán podomní a pochůzkový prodej.

Čl. 3 Kontrola

Kontrolu dodržování tohoto nařízení provádí Obecní úřad Bory.

Čl. 4 Sankce

Poruší-li fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba povinnost stanovenou tímto nařízením může jí být podle zvláštního právního předpisu uložena pokuta až do výše 100.000,- Kč; fyzické osobě lze za porušení povinnosti stanovené tímto nařízením uložit i omezující opatření.

Čl. 5 Druhy prodeje zboží a poskytování služeb, na které se toto nařízení nevztahuje:

- prodej zboží a poskytování služeb mimo provozovnu při slavnostech, sportovních, kulturních nebo podobných akcích, včetně podomního a pochůzkového prodeje provozovaného místními spolky při pořádání těchto akcí
- ohlášené očkování domácích zvířat - ohlášené veřejné sbírky
- kominické služby
- vánoční prodej ryb
- pojezdové prodejny s různým druhem zboží a služeb, které jsou předem nahlášený na Obecním úřadě Bory.

Čl. 6 Závěrečné ustanovení

Toto nařízení nabývá účinnosti dne **8.7.2020**

MUDr. Klimecký oznamuje, že do 31.8.2020 nebude ordinovat v Borech , Ostrově n. Osl. a v Pavlově.

Všechny poradny pro malé děti budou v Radostíně nad Oslavou. Od 15.6.2020 bude ordinační doba v ordinaci MUDr. Klimeckého takto:

Pondělí	7,00 - 11,00	12,30 - 15,00	poradna pro malé děti
Úterý	7,00 - 11,00	12,30 - 14,30	poradna pro malé děti
Středa	7,00 - 11,00	14,00 - 18,00	prevence pro velké děti
Čtvrtek	7,00 - 11,00	12,30 - 14,00	poradna pro malé děti

Pátek 7,00 - 11,00

Stále je nutné se objednávat jak na dopolední ošetření , tak odpolední prevenci či očkování.

Telefonní čísla jsou 566 670 123 nebo 722 139 343

Obecní knihovna v Borech bude o letních prázdninách otevřena pouze v pátek od 17. do 19. hodin.

CHODNÍKY PODÉL HLAVNÍCH KOMUNIKACÍ

Protože si je současné zastupitelstvo dobře vědomo zvyšujícího se provozu na silnicích vedoucích naší obcí, začalo krátce po jeho zvolení pracovat na projektové dokumentaci pro výstavbu chodníků podél obou hlavních silnic III/35425 (Dolní Bory) a III/36049 (Horní Bory). Obě silnice jsou významně dopravně zatíženy a pohybují se podél nich mimo jiné chodce i děti navštěvující místní ZŠ a MŠ. Je tedy nutné zajistit jejich bezpečnost a zároveň dostupnost také pro imobilní občany.

Jedná se o poměrně rozsáhlý projekt, který pokud se podaří zrealizovat dle plánu, přinese do obce více než 1 km nových chodníků. I přes to, že je tento projekt poměrně náročný, podařilo se nám během jednoho roku významně pokročit a v současné chvíli se blíží zpracování projektové dokumentace k cíli, tedy k podání na stavební úřad s žádostí o vydání stavebního povolení.

Během zpracování projektové dokumentace jsme se potýkali se spoustou překážek jak v souvislosti s vlastnictvím dotčených pozemků, tak také s technickým řešením (vysoký stupeň sklonu terénu, odvodnění pozemků, stávající kanalizace, atd). Projektovní práce na tuto akci zajišťuje pro naši obec projektovní kancelář Ing. Leoše Pohanky z Nového Veselí, která má s obdobnými akcemi bohaté zkušenosti.

Protože takovýto projekt není jednoduché zafinancovat z vlastních zdrojů obce, připravujeme celý projekt tak, aby bylo možné jej spolufinancovat ze spolupráci se Státním fondem dopravní infrastruktury (SFDI). Ten má ve svém programu, který běží už od roku 2004, poměrně přísná pravidla pro výstavbu chodníků podél hlavních komunikací a jedním z kroků vedoucích k získání dotace je také absolvování odborných konzultací jednotlivých projektů v Praze v sídle fondu. Touto konzultací se nám úspěšně podařilo projít v polovině června letošního roku. Dle čerstvých informací ze SFDI, které jsme získali během naší návštěvy, by měla být výzva pro předkládání žádostí otevřena na konci letošního roku. Výsledky, zda jsme s oběma projekty uspěli, bychom se měli dozvědět v polovině příštího roku. V případě úspěchu bychom se bez dalších odkladů mohli pustit do samotné realizace, což máme také v plánu.

A jak by měly být nové chodníky vybudovány?

Zastupitelstvo obce rozhodlo, že budou zhotoveny ze zámkové dlažby v šíři 1,5 m, pouze okolo hřbitova v Horních Borech budou ze žulových kostek.

V Dolních Borech povede chodník od začátku vesnice při vjezdu od Radostína nad Osl. po levé straně až po mostek přes potok Babačka směrem k Pólovým. Předpokládaná délka chodníku je 750m. V rámci tohoto úseku by měl vzniknout také nový, výrazně značený přechod pro chodce u zastávky autobusu, pro vyšší bezpečnost školáků. Zároveň by došlo také k přeložení stávajícího chodníku (od zastávky k Homolovým) z žulových kostek na zámkovou dlažbu. Tato část chodníku musí být částečně také upravena, protože některá místa nevyhovují bezpečnostním podmínkám dotačního programu.

V Horních Borech bychom navázali na již existující vydlážděné plochy a nový chodník vedli od autobusové zastávky po levé straně, přes hřbitov až na konec obce. Během realizace bychom také připravili elektrické vedení pro veřejné osvětlení hřbitova. I tento chodník by byl celý vydlážděný ze zámkové dlažby, kromě výše zmíněné části okolo hřbitova, a měřit by měl asi 350 m. Jsme si také vědomi překračování rychlosti na této silnici, proto bychom zde řešili i bezpečnostní opatření vedoucí k dodržování rychlosti. Tato opatření nelze zahrnout do žádosti o dotace na SFDI, přesto se je budeme snažit zrealizovat současně.

Předpokládaná hodnota celé akce je cca 7 mil Kč, přičemž dotace by měla pokrýt 85% uznatelných nákladů, tedy asi 6mil Kč.

CHODNÍK „PŘES HRANIČKY“

Začátkem tohoto roku byla znovu vypsána výzva Operačního programu životní prostředí (OPŽP), přes kterou lze mimo jiné financovat výměny nepropustných ploch za propustné. Má sice také poměrně přísná pravidla, ale podle informací, které se nám dosud podařilo zjistit, by bylo možné z ní financovat výměnu starého asfaltu, který zbyl po opravě místních komunikací „Na Hraničkách“. Nově vybudovaný povrch musí mít ovšem výrazně nižší součinitel odtoku, tedy výrazně lepší vsakování pro dešťovou vodu, než je stávající stav. Tuto podmínku by mohla splňovat např. vegetační dlažba (obdobná je použita na parkovací ploše před hřbitovem v Horních Borech) nebo vsakovací rošty apod. Právě kvůli této podmínce ještě jednáme s projektanty o použití materiálů tak, aby byly komfortní pro chodce. Pokud to dotační titul dovolí, rádi bychom upravili přidružené plochy místních komunikací v celé délce úseku od dolnoborské autobusové zastávky, přes „Hraničky“ až ke křižovatce ke hřbitovu v Horních Borech. V úseku od fotbalového hřiště po křižovatku ke hřbitovu by bylo při této příležitosti také rozšířeno veřejné osvětlení. Veškeré práce jsou ale teprve v počátcích, tak nedeme raději předbíhat.

Lucie Dostálová

DOTACE 2020

V letošním roce jsme byli v žádostech o dotační podpory opravdu úspěšní a moc nás to těší. Všechny žádosti, které jsme letos podali s žádostí o podporu a které byly již vyhodnoceny, dopadly úspěšně. Pokud se nic nezmění, měli bychom získat finance na výstavbu dětského hřiště u MŠ, na inženýrské sítě v lokalitě Na Sádkách, na opravu sociálních zařízení školní jídelny v budově OÚ, na další sběrná hnízda v obci, na oplocenku v lese, na projekt Místní agendy 21, díky které rozšiřujeme např. naučnou stezku a ještě čekáme na vyhodnocení několika dalších. Pro přehlednost dokládáme jednoduchou tabulku. O výsledcích realizace Vás budeme pravidelně informovat.

Lucie Dostálová

Schválené dotace			
Název akce	Poskytovatel dotace	výše dotace	plánovaný termín realizace
Zřízení oplocenky - Bory	Kraj Vysočina	16 800 Kč	červenec 2020
Místní agenda 21 v Borech 2020	Kraj Vysočina	80 000 Kč	rok 2020
Sběrná místa Bory	Kraj Vysočina	127 000 Kč	podzim 2020
Stavební úpravy sociálního zařízení ŠJ Bory	Kraj Vysočina	119 967 Kč	léto 2020
Hasičská mládež Bory 2020	Kraj Vysočina	44 250 Kč	rok 2020
Technická infrastruktura - vodovod	Ministerstvo pro místní rozvoj	720 000 Kč	podzim 2020/jaro2021
Veřejné hřiště u MŠ	Ministerstvo pro místní rozvoj	674 597 Kč	léto 2020
celkem		1 782 614 Kč	
Čekáme na vyhodnocení			
Kompostéry	Ministerstvo životního prostředí	1 628 680 Kč	zima 2020/2021
Rekonstrukce KD Bory	Ministerstvo životního prostředí	6 225 389 Kč	2022/2023

SBĚRNÁ HNÍZDA

V loňském roce nám byla přiznána dotace na vybudování sběrných hnízd a pořízení dalších velkoobjemových kontejnerů z Operačního programu životní prostředí Ministerstva životního prostředí. Určitě jste si všimli, že během května a června byla v Borech a na Cyrilově vybudována 3 sběrná hnízda pro kontejnerová stání. První z nich je u hřbitova v Horních Borech, další pod budovou obecního úřadu a poslední na Cyrilově u autobusové zastávky. Stavební práce provedl pan Martin Šoukal z Martinic. Zároveň bylo pořízeno celkem 6 velkoobjemových kontejnerů (2x 3m³, 1x 6m³, 2x 12m³ a 1x 15m³) které budeme využívat na sběrném dvoře pro separaci odpadu a v obci pro sběr bioodpadu. Tyto kontejnery dodala firma Malikcont z Litoměřic. Žádost o dotaci podávala firma BHZ invest s.r.o. z Hradce Králové, administraci výběrového řízení a následně řízení projektu Ing. Ivana Tužinská z Jihlavy.

Sběrná hnízda mají zpevněné plochy ze zámkové dlažby a oplocení z tlakově impregnovaných smrkových latí. Mají obdobný vzhled jako plot u MŠ a v podobném stylu budeme pokračovat s rozšiřováním sběrných míst i nadále. V letošním roce bychom chtěli takto upravit i stání pro kontejnery v Horních Borech „Na Benátkách“ a pod novou hasičkou.

Vzhledem k tomu, že toto jsou nejvzdálenější místa k obecní kompostárně, budou zde umístěny také velkoobjemové kontejnery na trávu. Stávající kontejner na trávu od staré hasičky bude přesunut na jedno z těchto dvou oplocených stání.

Lucie Dostálová

„CORONAVIROVÉ“ DOPADY V NAŠÍ OBCI

Letošní rok je v mnohém zvláštní. Jistě j s t e v posledních dnech a týdnech zaznamenali tu mediální smrť, která se semlela okolo proplácení tzv. „pěťadvacítky“ a obdobných kompenzací a dopadech těchto

kroků na obce a kraje. I já jsem byla oslovena Českou televizí, abych se za naši obec vyjádřila k tomu, jakým způsobem nás tato rozhodnutí postihnou a co to pro naši obec znamená. Dostala jsem pozvání do přímého přenosu programu ČT24, do pořadu 90'. V půl šesté večer mně na Den dětí zazvonil telefon, ohlásila se Česká televize s dotazem, jestli bych mohla být ve 20:00 připravena na přímý přenos a zastoupit tak menší obce v pořadu, který bude celý věnovaný právě této problematice. Po delší diskusi jsem s váháním pozvánku přijala a pak už čekala v zasedací místnosti u notebooku na spojení s technikem. Během několika dnů se v TV střídali zástupci malých i velkých samospráv a vyslovovali svorně nesouhlas s tím, že by obce měly platit tato opatření.

Šlo opravdu o hodně. Pro naši obec by dopady kompenzací v součtu s předpokládaným poklesem daňových příjmů znamenaly, že bychom pro letošek byli o cca 3,5 milionu korun chudší. V den, kdy mi volala Česká televize, se mluvilo až o poklesu příjmů cca 30%, což by znamenalo, že bychom „přišli“ o více než 5

milionů korun, a to už je pořádná suma. Jen pro představu, na splátkách úvěrů musíme zaplatit každý rok shodou okolností také 3,5 milionu korun. Lze tedy říci, že přesně na tyto splátky by nám chybělo. To ale není pravda, protože na splátky nám nemůže nikdy chybět. Banka se neptá, jestli potřebujeme financovat rozvoj obce, banka splátky vyžaduje. Tudiž v první řadě musíme zafinancovat tyto fixní náklady a teprve až podle toho, kolik nám zbude, můžeme financovat další opravy a investice. Snadno si tedy každý spočítá, že pokud obce nebudou mít dostatek příjmů, budou muset omezit své investice a rozvoj na minimum.

Když jsem se vyjadřovala konkrétně k investicím, které jsou v ohrožení, v naší obci, zmiňovala jsem především technickou infrastrukturu, což jsou inženýrské sítě k novým rodinným domům v lokalitě „Na Sádkách“. Výstavba inženýrských sítí je finančně velmi náročná věc a stát ji dotuje, v případě, že obec vůbec s žádostí o dotaci uspěje, pouze cca 10%, což je opravdu žalostně málo. Proto si na tyto investice musí obce našetřit samy, a ne všechny obce se do tak velkých akcí mohou pustit. Když už se nám po dlouhých letech tedy podařilo v obci poskytnout pozemky k bydlení, dotace nám byla přiznána, měli jsme v rukou i stavební povolení a velkou část vlastních finančních prostředků určenou přímo pro tyto účely, hrozilo, že se akce přesto neuskuteční. Naštěstí boj starostů za své obce byl částečně úspěšný a bylo obcím přislíbeno, že jim stát vrátí 1200,- Kč za každého občana. To pro naši obec znamená, že bychom měli dostat zpět cca 940 tis korun. Příjmy z daní budou určitě nižší, než bylo odhadováno, ale za podmínky, že investici rozložíme do dvou let, budeme schopni ji zafinancovat z vlastních zdrojů. Protože právě probíhá výběrové řízení, nebudu se rozepisovat o předpokládané ceně a nechám to až na příště, kdy už by mělo být jasné, cí nabídka byla ta vítězná.

Důležité tedy pro nás je, že výstavbu započneme již letos. Dokončena by měla být nejpozději do konce května 2021.

Lucie Dostálová

Dejme hlavy
dohromady....
... a pojďme spo-
lu tvořit naši společnou budoucnost.

Obec Bory, Zdravá obec Bory
a MA 21 zvou všechny občany na:
VEŘEJNÉ FÓRUM 2020
tento rok formou
ANKETY

Témata v oblasti dopravy, infrastruktury,
vzdělávání, spolky, sociální a zdravotní péče, cestovní
ruch a životní prostředí.

Anketa proběhne elektronicky přes Mobilní
rozhlas a formou tištěných hlasovacích lístků.

Anketní lístky jsou součástí tohoto čísla obecního
zpravodaje.

Hlasování bude možné přes Mobilní rozhlas, nebo vy-
plněním anketního lístku.

Termín od 7.7 do 28.7.2020.

Vyplněné anketní lístky prosím, odevzdejte do schrán-
ky v prodejně COOP Jednota,
nebo na budově OÚ. Další anketní lístky
získáte, v kanceláři OÚ a na www.bory.cz

Děkujeme!

POZVÁNKA

hrabání trávy na Mrázkově louce

PÁTEK (17.7.) od 15:00 hod.

SOBOTA (18.7.) od 13:00 hod.

**Drobné občerstvení a pití bude
zajištěno**

**S sebou si prosím případně vezměte
hrábě (na trávu) a chuť do práce :-)**

*Na vaši účast se těší
Lukáš Jurek, Pavel Kříž
a členové ZO ČSOP Bory*

Případné dotazy na:
pavelkriz@centrum.cz; jurek40@seznam.cz

Cyrilov
má vlastní
profil na FB.
Zásluhu na
tom má pan
Martin Nani,
který profil
vytvořil a dál ho spravuje. Je auto-
rem i loga v záhlaví a také spousty
opravdu krásných fotografií, které
zde naleznete.

Udělejte si radost a
„projděte“ se okolím Cyrilova!
Bylo velmi těžké vybrat pouze
těchto pár snímků.

Blanka Křížová,
Foto Martin Nani

MATEŘSKÁ ŠKOLA

Školní rok 2019 / 2020 je už rokem pátým, kdy jsou děti v nové budově mateřské školy. V tomto školním roce bylo k předškolnímu vzdělávání zapsáno padesát dětí. Ponechali jsme rozdělení dětí do tříd podle věku. V jedné třídě tedy byly děti od dvou do čtyř let věku - Motýlci, ve druhé třídě byly děti ve věku od čtyř do sedmi let - Včelky. Ve třídě Včelíček vzdělávaly děti p. učitelky Jana Zikmundová a Romana Štěpánková, v této třídě bylo zapsáno dvacet pět dětí. Ve třídě Motýlků bylo zapsáno také dvacet pět dětí a vzdělávaly je p. učitelka Ivana Novotná a ved. učitelka Marcela Plocková. V mateřské škole pracovaly také tři asistentky pedagoga, bez kterých by provoz a vzdělávání dětí bylo velmi náročné. Do MŠ nastupuje stále více dětí dvouletých. Takto malé

děti vyžadují větší péči a potřebují individuální přístup a přibývá i děti se speciálními a vzdělávacími potřebami. Najít dobrou asistentku pedagoga je velmi složité, ale my jsme měli letos štěstí! Provozními zaměstnanci jsou p. Krejčová-kuchařka a p. Kujalová-školnice.

Mateřskou školu navštěvují děti z obcí: Bory, Radenice, Sklené nad Oslavou, Rousměrov a Kněževy.

Při plánování vzdělávacího programu na nový školní rok se vždy snažíme dětem vstup do školky zpříjemnit, vzdělávací program ozvláštnit, obohatit tak, aby se lišil od toho předešlého. V tomto školním roce jsme se zaměřili na pohybovou gramotnost dětí. MŠ se přihlásila do projektu „Svět nekončí za vratky, cvičíme se zvířátky“, který vznikl pod organizací Česká obec sokolská. Tento program je realizován už čtvrtým rokem a rozvíjí pohybové a rozumové schopnosti dětí od 3 do 6 let. Aktivita v projektu kopírovaly Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání a byly zaměřené nejen na pohyb, ale i rozvoj jemné motoriky a netradiční aktivity z oblasti poznání. Rozděleny byly podle věkových skupin a každá skupina plnila úkoly z pracovního sešitu. Úkoly byly přiměřeně náročné a děti měly možnost si své úspěchy zaznamenávat do těchto sešitů v podobě samolepek. Činnosti byly propojeny s jednotlivými zvířaty: přirozená cvičení – kobylička Emilka, obratnost – opička Hanička, dovednosti s míčem – jezeček Mareček, rozvíjení poznání – veverka Věruška a netradiční činnosti – beruška Danuška. Díky tomu propojení činnosti děti více zaujaly. Po ukončení projektu byly děti odměněny diplomem a medailí. Naším společným cílem bylo motivovat děti k tomu, aby se naučily mít pohyb rády a vnímaly ho do budoucna jako běžnou součást života.

Do chodu mateřské školy zapojujeme i rodiče dětí. V rámci spolupráce, upevňování přátelských vztahů a přiblížení reálné představy o chodu mateřské školy jsme realizovali společně s rodiči projekty – Třídní deníky se včelkou Aničkou a motýlkem Filipkem a Cesta za Martinem. Anička s Filipkem se stali našimi

novými plyšovými kamarády, které si děti braly na víkend domů, a společně s rodiči nám pak do deníčku prožité víkend popsali. Cestě za Martinem předcházela čtyři společná odpolední tvoření lucerniček v MŠ a vyvrcholením byla opravdová cesta za Martinem. Na té si děti mohly vyzkoušet svoje dovednosti při plnění připravených úkolů. V březnu nás nemile překvapila koronavirová epidemie, kvůli které musel být provoz MŠ přerušeno. V době přerušeni jsme se snažili neztratit kontakt s dětmi a rodiči. Na webových stránkách školy jsme nabízeli aktivity a vzdělávání pro děti, které by za běžných podmínek probíhalo ve škole. Za velmi vydařenou aktivitu považujeme Malování na kamínky. Provoz MŠ byl obnoven 25. 5. 2020 a probíhal s dodržováním velmi přísných hygienických podmínek. V červnu jsme se „Pasováním na školáky“ rozloučili s předškoláky, kteří si pro nás připravili malou besídku. Tu jsme rodičům museli nahrát, protože jejich osobní přítomnost v prostorách MŠ zakazovalo nařízení Ministerstva školství. Do 1. třídy ZŠ odchází 14 dětí.

Zápis na školní rok 2020/2021 proběhl v květnu elektronickou formou. Do mateřské školy se přihlásilo dvanáct dětí a díky navýšení kapacity byly všechny zapsané děti přijaty. Pro rodiče nově přijatých dětí plánujeme informační schůzku v posledním srpnovém týdnu, kde se dozvíte podrobnosti o provozu školy. Rodiče budeme informovat e-mailovou zprávou.

Mateřská škola má provoz v době hlavních letních prázdnin do 17. 7. 2020 a nový školní rok zahájíme v úterý 1. 9. 2020 .

Kolektiv MŠ

A OPĚT ODCHÁZÍ DALŠÍ DEVÁTÁ TŘÍDA

Toto pololetí bylo u nás ve škole výjimečné. Výjimečný byl i závěr školního roku. Současná situace to trochu zkomplikovala, a proto se rozloučení se žáky 9. třídy konalo ve třídě bez účasti rodičů, ale za přítomnosti paní starostky Ing. Lucie Dostálové, pana ředitele Mgr. Františka Eliáše a paní učitelky třídní Ludmily Zikmundové. Slova se ujala paní starostka, popřála žákům úspěchy v dalším studiu, pan ředitel zhodnotil všech 9 let ve škole, připomněl úspěchy žáků v jednotlivých ročnících. Žáci obdrželi od paní starostky na rozloučenou zvoneček a podepsali se do kroniky SPOZ. A pak už nastal čas na přání pro devátáky od paní učitelky třídní a předání vysvědčení.

Přeji všem mým devátákům úspěšný start do další etapy života.

Ludmila Zikmundová – tř. uč.

NAŠI MALÍ KUTILOVÉ

V březnu byla vyhlášena akce KUTILOVÉ (MOST Vysočiny, o. p. s.). Úkolem dětí bylo vytvořit zajímavý výrobek z dřevěných odřezků.

Vzhledem k uzavření škol již děti po jarních prázdninách do školy nepřišly. Přesto jsme společně po návratu v červnu našli ve

2. a 4. třídě dostatek času a vytvořili podmínky pro návrh i realizaci vlastního výrobku. Děti se s chutí pustily do práce. Svými výrobky ze zbytkového dřeva dokázaly, že jsou šikovné, tvořivé a mají dostatek fantazie. To můžete z fotografií posoudit i sami.

Třídní učitelé Jana Benešová a Martin Chalupa

PŮDNÍ BADATELÉ

V posledním školním týdnu od 23. do 25. 6. 2020 se děvčata a chlapci z 1. – 5. třídy proměnili na badatele a zkoumali život v naší školní přírodní zahradě. V rámci rozvoje polytechnické výuky pořádané MOSTEM VYSOČINY Velké Meziříčí za námi přijel Standa Juhas ze Střediska ekologické výchovy ve Velkém Meziříčí a objevoval s dětmi, jak důležitá je pro náš život půda a jak vlastně vzniká. Děti hledaly půdní živočichy a některé pozorovaly kamerou s mikroskopem chvostokoky.

A jaké zajímavé živočichy děti našly? Např.: kovaříky, hlemýž-

dě zahradní, střevlíka, mandelinku, žížaly, svižníky, šídlo modré, běžníka, svinku, slimáka, páskovku a ploštice. Dokonce se jim podařilo pozorovat vážku při slvlkání.

Dětem se program moc líbil.

Koordinátor EVO
Zuzana Jurková

SBÍRÁM, SBÍRÁŠ, SBÍRÁME..

I v letošním školním roce jsme v naší základní škole sbírali starý papír, hliník a elektrozařízení. A proč to děláme? Ze starého papíru se vyrábí nový a z něj například noviny, toaletní papír a obaly na vejce. Ze starých baterií a elektrozařízení se získávají cenné suroviny, které by se jinak musely s velkými náklady vytěžit.

A jak jsme si letos vedli? Letos jsme nasbírali celkem 8 268 kg starého papíru. Nejlepšími třídami byly: 5. třída, která nasbírala 100,74 kg na jednoho žáka, 4. třída 79,72 kg na jednoho žáka a 2.

třída 77,68 kg na jednoho žáka. Nejlepšími sběrači se stali: 1. - Tomáš Pipek z 5. tř. 992 kg, 2. - Daniel Hrubý ze 4. tř. 954,2 kg a 3. - Johana Bínová ze 2. třídy 844 kg, 4. - Gabriela Novotná ze 3. tř., 5. - Simona Havelková ze 7. tř., 6. - Eva Vaňková ze 3. tř. a 7. - Jakub Chrást ze 4. tř. Tito žáci získali dárkové poukazy.

Baterie a použité elektrozařízení odevzdáváme v programu RECYKLOHRANÍ. V letošním školním roce jsme odevzdali 45 kg baterií a 110 kg elektra. Zato jsme si v katalogu odměn mohli vybrat radiomagnetofon, který budeme používat v tělesné výchově.

Koordinátorka EVO Zuzana Jurková

Voda - vody - vodami - vodě - vodu - vodo - vodou - vod - vodám - vodách ...

Množství spadlých atmosférických srážek v Borech 4. – 6. 2020

Duben 29 mm, květen 71 mm a červen 231 mm

**NEUPRAVOVANÉ STUDÁNKY
A PRAMENIŠTĚ**

Tentokrát navštívíme místa vyvěrání, shromažďování a zadržování vody kolem Borů neovlivněná činností člověka.

Studánka u Olešské louky

Je to malá prohlubinka a proto se těžko hledá. Leží v 550 m n.m. pod lesním svahem na okraji cesty. Znáám ji od 70. let, kdy jsme louku zalesňovali. Pramínek vody vytváří potůček, jenž ústí po 800 m do vodárenské nádrže u bývalé Koukalovy chaty v nadmořské výšce 450 m. Dříve ve studánce bývala voda po celý rok,

poslední roky jsem ji už tak nesledoval. Ale v potůčku teče voda stále, posilují ho další pramínky z lesa. Takových pramenů tvořících krátké potůčky je na úbočí vodárenské nádrže několik.

Studánka v Dolině.

Leží pod lesní cestou, která přichází na louku v úpatí Bukovce v 550 m n.m. Ano, je to místo s vrtem zásobujícím vodovod pro Bory. Studánka poskytuje vodu celý rok. Vytváří potůček dlouhý 500 m, jenž se v 490 m n. m. vlévá do Babačky. Zpočátku teče po rovině a pak prudce klesá, takže můžeme slyšet jeho bubláni. Posledních 200 m od okraje lesa mizí v melioraci. Dříve

tento potůček měl vodu stále. Na jaře minulého roku děti z MOP Bobeš studánku čistily. Přitom jsme si všimli, že po 100 m se voda z koryta potůčku najednou ztratila. V Dolině dříve bylo více pramenů. Louky byly docela zamokřené, rostly tu i prstnatce. Dva prameny dosud vytékají ze svahu k vodojemu. Voda z nich teče strouhou podél lesa přes celou Dolinu. Po překonání zrušeného rybníčku, ve kterém se ráda chladí divoká prasata, se spojuje s vodou ze studánky. Tyto prameny nyní už nedávají vodu po celý rok.

Prameniště v Rousměrovské Borovině

(směrem k hájence u Kněževsi)

Jde o zdroj nejdelšího i když bezejmenného potoka vlévajícího se po pravé straně do Babačky. Pramení v nadmořské výšce

575 m a po 2 km cesty lesem do ní ústí v nadmořské výšce 510 m. Prameniště jsem našel uprostřed rozsáhlé holiny vytvořené

kůrovcem a vývraty. Rozkládá se téměř na rovině. Na ploše několika arů je zamokřelý terén s typickými rostlinami. Potok odtud vytéká nenápadnou stružkou. Postupně se rozšiřuje až je hluboký i široký přes jeden metr. Vede stále lesem, protéká pod několika cestami a také pod silnicí. Postupně se k němu připojují drobné vodoteče. V rovinatějším terénu vytváří kouzelné meandry. Protéká několika většími či menšími prohlubeninami porostlými olšemi a plnými bahna. Když vodu výjimečně protne paprsek slunce, překvapí nás barvou jantaru. Potok teče celoročně. I když to někdy vypadalo že vyschl, v tůňích a olšových mokřinách ještě stála voda. Při větších deštích či bouřce se zase rozvodní tak, že na Mrázkovu louku přinese spoustu větví a jehličí. A zavláží ji. Neporušené prameniště a přirozené koryto potoka způsobují pozvolný odtok vody.

Mrázkova**louka a slatinné louky**

Ještě je třeba připomenout dvě jedinečná místa, která zadržují vodu v krajině. Jsou to rašelinná Mrázkova louka a slatinné louky l e ž í c í nad rybníkem Horníkem. Těchto vodohospodářsky významných míst kolem Borů bylo dříve mnohem více. Většinou byla tato jejich schopnost narušena zemědělstvím nebo zalesněním, jako třeba zmíněná Olešská louka. A tak v krajině zůstaly jen jejich zbytky v odlehlých zákoutích. Pavel Kříž

MÁME MÍT STAROST O KYSLÍK ?

Jan Hollan, časopis Veronica č. 4/2019

V poslední třetí části seriálu se netradiční formou dozvíme, že se nemusíme bát úbytku kyslíku, že závažným problémem je ale přibývání oxidu uhličitého a jak tomu můžeme bránit.

Vegetace; vztahy mezi CO₂, organickým uhlíkem a O₂

Biosféra na pevninách, tedy vegetace i živočichové a houby, kteří vegetaci konzumují a organickou hmotu rozkládají, si v ustáleném stavu nepřetržitě předává kyslík a oxid uhličitý s atmosférou. V ovzduší přitom za rok těchto plynů nepřibude ani neubude. Jen jak v ročním cyklu na severní polokouli vegetace narůstala a pak zase odumírala, měnila se tam trošku koncentrace CO₂ v ovzduší a úměrně tomu kolísal v opačné fázi i obsah kyslíku.

Globální změna kromě klimatické změny zahrnuje také „hnojení lesů dusíkem“, jehož reaktivní sloučeniny vznikají z umělých hnojiv a při hoření. Vyšší obsah oxidu uhličitého umožňuje rostlinám snížit ztráty vody způsobené transpirací. Oteplení prodloužilo vegetační období v našich a vyšších zeměpisných šířkách. **Biosféra tedy ve stabilním stavu není. Její hmotnost narůstá!** Ubírá tak oxidu uhličitého z ovzduší, kterého tam je necelá polovina promile, uvolňuje z něj kyslík a uhlík ukládá. Je tomu tak i přes odlesňování v tropech, v Kanadě i na Sibiři, i přes stále větší lesní požáry a epizody sucha. Ve zhoršujícím se klimatu ale může rozpad lesů časem převážít, takže by uhlík naopak uvolňovaly. Zatím je ale *bezvýznamný* úbytek kyslíku, způsobený oxidací fosilních paliv, asi z jedné pětiny kompenzován mohutněním vegetace. Na tom vlastně vůbec nezáleží. Podstatná je jen opačná strana toho procesu: Naše *velmi významné* emise CO₂ bývají hromadě-

ním organické hmoty kompenzovány i z jedné třetiny, biosféra nám dosud velmi pomáhá.

Kyslíku za čtvrt století ubylo jen půl promile. Oxidu uhličitého, do nějž se kyslík „schoval“, je naopak mnohem více. I když se část rozpustila v oceánech, **v ovzduší jej přibylo 11 %!**

O co opravdu jde

Úbytek kyslíku nás netrápí, přibývání oxidu uhličitého ano. Projekty jako podpora nárůstu biomasy znovuzalesňováním, agrolesnictvím a výsadbou stromů v zemědělské krajině mohou ovlivnit nynější trend rostoucích koncentrací CO₂ jen nepatrně. Teprve až lidmi vytvořené emise klesnou na třicetinu těch dnešních, budou moci být takovými projekty kompenzovány - a oteplování se prakticky zastaví. Do té doby se soustředíme na snižování své spotřeby a na náhradu fosilních zdrojů obnovitelnou elektřinou. Začneme u sebe samých, u snížení „fosilních“ emisí na jednoho českého obyvatele z dnešních deseti tun oxidu uhličitého za rok na třetinu tuny...

Co tedy máme a nemáme dělat?

Nechat měnit v interiérech teplotu z léta do zimy. V létě i 28 a v zimě jen 16 bývalo normální, zdravé i komfortní - pak člověku není v létě venku tolik horko a v zimě chladno. Zaizolovat, clonit a slunit, utěsnit a větrat domy tak chytře, aby se to v nich dělo skoro samo s trochou místní elektřiny pro tepelné čerpadlo. Bydlet vícegeneračně. Nelétat, nejezdit autem, když to není nutné. Jíst jen tolik masa, mléka a výrobků z něj jako v roce 1913. Nevyhazovat, tedy nakupovat opravdu jen to, co spotřebujeme. Investovat místo toho do nefosilních technologií. Sázet to, o co se pak postaráme. Chtít totéž po ostatních. Jak prostě, sociální a konzervativní!
Připravil Pavel Kříž

Výzvy budoucí krajské ekonomiky

Současný vývoj ekonomické situace v České republice, který se odráží v možnostech investic a rozvoje v rámci krajů a obcí, naznačuje, že nyní a v následujících měsících budou muset samosprávy přijímat řadu opatření nutných k efektivnímu vynakládání finančních prostředků. Týká se to našeho kraje, ale i měst a obcí. Bude velice důležité, abychom k těmto opatřením přistupovali všichni se zdravým selským rozumem. S ohledem na gesci, kterou mám v krajské radě na starost – tedy ekonomiku a majetek, cítím obrovskou odpovědnost za současná i budoucí rozhodnutí, která budou mít vliv na ekonomickou situaci v regionu. Nikoho jistě nepřekvapí, že zásadní pro náš kraj bude udržet financování rozjetých i naplánovaných klíčových investic – dopravních, zdravotnických, školských i sociálních. Pokud jde o rozpočet Kraje Vysočina, disponuje díky zdravé opatrnosti v minulých letech s aktuálně vysokou rezervou, kterou nasměrujeme na posílení regionální ekonomiky. Nastává čas, kdy je třeba dát lidem práci, ale zároveň se musíme zamyslet nad některými zbytnými výdaji, ty zredukovat a peníze investovat tam, kde to je a bude více potřeba. Proto se na nás nezlíbte, pokud omezíme financování některých společenských akcí a na chvíli se vzdáme krajské podpory oslav nebo výročí, v tuto chvíli není stejně co slavit. Veškerou svou energii budeme nyní investovat do restartu regionální ekonomiky, kterou je potřeba co nejdříve vrátit do běžných kolejí. Musíme udržet nízkou nezaměstnanost, se kterou souvisí i pozitivní a dobrá nálada v regionu. Je na čase, aby špatné zprávy vystřídaly ty dobré a aby právě těch dobrých bylo dost.

Pokud chcete udělat něco pro regionální ekonomiku, přimlouvám se – kupujte prosím regionální potraviny, dávejte při nákupu přednost kvalitním a osvědčeným českým výrobkům. Podpoříme tak domácí výrobce a pomůžeme udržet provoz místních podnikatelů. Díky všem za pochopení a za důvěru v opatření, která Kraj Vysočina v budoucnu přijme.

Martin Kukla, náměstek hejtmána Kraje Vysočina pro oblast ekonomiky a majetku

Slovo hejtmána Kraje Vysočina

Koronavirové období zasáhlo prakticky všechny součásti našeho života. Domácnosti i zaměstnání, finanční situaci rodin, mnohdy jejich vzájemnou pohodu, zvláště citelně byli poznamenáni podnikatelé. Jednou z nejzávažnější postizovaných oblastí byl cestovní ruch – se všemi jeho podobami, protože ho zasáhla karanténní opatření – tedy hlavně omezení pohybu a setkávání občanů.

Všichni vnímáme nutnost probuzení této oblasti lidské činnosti – zvláště v době začínající turistické sezóny. Platí to i pro náš kraj – pro Vysočinu, kde jsou právě volnočasové aktivity pro mnoho lidí nejen zdrojem příjemného odpočinku, ale i podstatným pramenem základních příjmů. Ztráty z uplynulých měsíců budou podnikatelé jen obtížně dohnět. Negativní vliv na cestovní ruch nemá jen doba od vyhlášení nouzového stavu do znovuootevření atraktivit, ubytovacích a stravovacích kapacit, ale také pokles zahraničních návštěvníků, omezení konferenční turistiky, nemožnost konání „velkých“ akcí sportovních i kulturních a další. Na krajském úřadě si to uvědomujeme a připravili jsme řadu opatření na pomoc této oblasti.

Rozhodli jsme se mezi jiným vyhlásit soutěž „Vysočina – moje dovolená“, v rámci které se mohou podnikatelé, spolky, příspěvkové organizace nezřizované krajem či obecně prospěšné společnosti zapojit do tvorby nové či inovované ucelené nabídky služeb na určitém území Kraje Vysočina – jde především o konkurenceschopné produkty v oblasti cestovního ruchu na trhu ovlivněném pandemií COVID-19. Dalšími podpůrnými opatřeními Kraje Vysočina je také program na podporu marketingových aktivit „Marketing v cestovním ruchu 2020“. Uvažujeme o finančním zvýhodnění pro návštěvníky ubytovacích zařízení či o slevách ze vstupného do krajem zřizovaných kulturních a turistických míst. O těchto benefitech budeme ještě jednat. Vše je odvislé mimo jiné od toho, jakou finanční pomoc bude moci Kraj Vysočina uvolnit.

My všichni můžeme osobně pomoci našemu regionu i tím, že svou dovolenou budeme orientovat právě na krásná místa Vysočiny – a těch není málo.

MUDr. Jiří Běhounek
hejtmán Kraje Vysočina

Paní učitelky z borské mateřské školky se přidaly k celorepublikové akci KAMÍNKY. I Vy se můžete do akce zapojit a potěšit tak někoho dalšího. Pro více informací si přečtete pravidla a vzkaz od paní učitelek z MŠ Bory. Děkujeme, že rozdáváte radost!

Milé děti a rodiče

Chcete dělat něco jen tak pro radost? Trávit čas společně? Něco vytvořit a předat radost dál? Mít jen prostý pocit štěstí? Tvořte malované putovní kamínky. Přijďte se s námi na facebooku ke skupince "KAMÍNKY" (zde najdete veškeré potřebné informace).

První putovní kamínky jste mohli najít na Naučné stezce v Borech od 9.5.2020. Dále byly průběžně doplňovány.

DŮLEŽITÉ!

Každé dítě si smí odnést pouze jeden kamínek. Myslete i na ostatní. Pokud i vy doma vyrobíte putovní kamínky, můžete je zde měnit nebo přidávat.

Jak na to? <https://www.facebook.com/notes/kaminky/>

Děkujeme za dodržování pravidel a přejeme hezkou zábavu.

Kolektiv MŠ Lucie Dostálová

Obrázky k textu na str. 2

Už jste viděli, krásný, nový plot u MŠ? Text na str. 3

„Dosáhnout a být na dosah“

Pomoc seniorům v izolaci

Registovaná tísňová péče *Anděl na drátě* je sociální služba s pověřením státu (MPSV), která nyní poskytuje pomoc seniorům zcela ZDARMA.

Ve stávajícím nouzovém stavu karantény se ocitli senioři v izolaci. V objemu informací, nařizení a omezení, se ne vždy orientují a rozumí jim. U osamělé žijících seniorů tak mohou, v důsledku izolace a dezorientace, vznikat tísnivé pocity úzkosti a strachu, které mohou vést i ke zhoršení zdravotního stavu.

Anděl na drátě poskytuje těmto seniorům asistenty, kteří jsou jim kdykoliv k dispozici. Pravidelně, ve zvoleném intervalu, volají uživateli a ověřují, zda jsou v pořádku, užívají správné léky, zjišťují, jak se jim daří a jestli nepotřebují s něčím pomoci či něco zařídit. Zprostředkují zajištění nákupů, poradí ohledně dalších sociálních služeb, či projevou empatii a dobrým slovem seniore povzbudí.

Pomoc a podpora stále nablízku

Zájemce o službu zavolá na bezplatnou linku 800 555 655, nebo napíše na info@andelnadrate.cz. Asistenti obratem volají zpět a pro zařazení mezi uživatele služby stačí znát jméno, telefonní číslo a adresu. Po nastavení požadavků a ověření souhlasu uživatele s poskytováním služby dojde k její aktivaci.

Uživatel se k ničemu nezavazuje, nic neplatí a službu může kdykoliv ukončit.

Seniorům, kteří v důsledku zhoršení zdravotního stavu čelí riziku pádu či ohrožení zdraví a života, je určena *Tísňová péče Anděl na drátě*. K poskytování této služby je nezbytné *SOS komunikační zařízení* (chytré hodinky). Anděl na drátě poskytuje všem potřebným toto *SOS zařízení* včetně služby po celou dobu omezujících opatření rovněž ZDARMA.

www.andelnadrate.cz

☎ 800 555 655

✉ info@andelnadrate.cz

Máte obavy o své blízké? POMOC STÁLE PO RUCI

ASISTENČNÍ A TÍŠŇOVÁ PÉČE

Registovaná sociální služba s pověřením MPSV ČR

1 NON-STOP 24/7 pomoc v krizových situacích

- zranění či ohrožení života při pádu a zhoršení zdravotního stavu doma i venku
- SOS tlačítko - Hodinky eWatch nebo přívěšek eSafe
- GPS lokalizace klienta po aktivaci alarmu

- hlídání nízké aktivity, kontrola stavu klienta, připomínání užívání léků
- detekce pádu, kontaktování nastavených osob, přivolání pomoci IZS

2 Linka pomoci a bezpečí pro seniory

- non-stop pomoc při úzkostných a tísnivých pocitech
- pomoc a rada před podvodnými praktikami podomních a telefonních prodejců, pomoc při řešení problémů v domácnosti.

3 Příjem telefonických hovorů a vlastní neomezené volání

- příjem hovorů od rodiny a přátel a vlastní neomezené volání ze zařízení
- bez mobilního telefonu, bez plateb za SIM kartu

Všechny tyto služby stisknutím jediného tlačítka
Jistota pro Vás a Vaše blízké 24 hodin každý den

☎ 800 555 655

www.andelnadrate.cz

Služba a SOS zařízení v době koronavirové situace ZDARMA

NAUČNÁ STEZKA „POZNÁVÁME BORY“

Jistě jste i Vy zaznamenali během posledních měsíců zvýšený zájem turistů o naši naučnou stezku. Zaznamenali jsme také kladné ohlasy a děkované emaily od návštěvníků, kteří zde strávili pěkné chvílky. Vnímáme to jako známku toho, že to není ledajaká naučná stezka, ale že nabízí spoustu zajímavých míst. Na rozšiřování stezky každý rok pracuje tým nadšenců, kterým za to patří velký dík.

I letos stezku obohatíme o další zajímavá zastavení. Jedním z nich bude místo s názvem „Ucho lesa“. Psali jsme o tom už dříve. Jedná se o prostor poblíž lesa, ve kterém budou rozmístěny velké dřevěné megafony „Uši lesa“, které slouží k chytání a zároveň i zesilování zvuků. Do megafonu si mohou návštěvníci sednout nebo lehnout a zaposlouchat se do zvuků, které jim les posílá. Zároveň tyto megafony zesilují i zvuk, který z nich vychází. Mohou se tak šeptem dorozumívat z jednoho „ucha“ do druhého. U tohoto místa bude stát naučný zvukový panel, na kterém se návštěvníci z jedné strany dozví technické a konstrukční informace, na druhé straně bude možné přes QR kódy poslouchat hlasy ptáků a dozvědět se o nich různé zajímavosti. Toto zastavení by mělo propojit naučné panely o obojživelnících a o suchém poldru, na louce za „Padalíkovou chatou“.

Inspiraci jsme čerpali v Estonsku, kde obdobný projekt zrealizovali. Tip nám dal Štěpán Kříž. Ing. Josef Pipek vše promyslel a zkonstruoval a pak pracoval při výrobě „ucha“ s tesařským mistrem Jiřím Kotačkou. Pomáhal jim Stanislav Kotačka (st.). Moc Vám za to pánové děkujeme! Toto ucho (dětská verze 1,5 x 2,5 m) je prozatím uloženo pod budovou obecního úřadu. Jakmile to počasí a terén dovolí, převezeme ho na určené místo. Postupně by k němu měly přibýt ještě 2 dospělácké uši o rozměrech 2 x 3,5 m – to možná ale až přes zimní období. Dřevo je z obecního lesa.

Další místa s naučnými panely (mimo „ucho lesa“), plánujeme letos vybudovat u Těšíkova mlýna a u myslivecké chaty.

Postupně bychom rádi přes další zajímavá stanoviště propojili různé velkémi a náročnými okruhy celé okolí Borů a Cyrilova. Každý rok něco, krůček po krůčku.

Lucie Dostálová

Foto Pavel Kříž

**Zájezd plný Nej!
Nejdéle připravovaný.** (Ubytování v Neratově jsme si zamlouvali loni v srpnu.)
Snad nejhroženější. (Omezení kvůli koronaviru.)
**Určitě nejdeštivější
Ale hlavně, úplně nejšťastnější!**

Je to letos divný rok. V březnu jsme měli připravený zájezd do Prahy, pak už Praha nebyla bezpečná, tedy jsme bleskově připravili zájezd na Kyjovsko a ani tam už jsme pak raději nejeli, protože ze všech stran zaznívalo, že jakékoliv cestování už není zodpovědné. Zkrátka museli jsme si počkat na Neratov. A Neratov nám všechno vynahradil měrou vrchovatou! Jak říkají účastníci: "To se nedá vyfotit, to se nedá vyprávět, to se muselo zažít!"

Tedy postupně: Cesta do Neratova je poměrně dlouhá a tak jsme si ji rozdělili na třetiny. Nejprve jsme navštívili Litomyšl, po krátké procházce jsme zavítali do Regionálního muzea. Zde bylo tolik lákadel pro děti i dospělé, že bylo hodně těžké se vůbec odtrhnout! Kousíček od muzea na Zámeckém návrší je nově přístupný kostel Nalezení svatého kříže. Prohlídková trasa je zde pozoruhodná, zejména využitím nových architektonických prvků.

Na Růžovém paloučku jsme se jen krátce zastavili, ale už všichni budeme vědět o tomto významném místě naší české historie. Je to místo, kde roste vzácný druh růží a dle legendy se zde loučili s vlastní Čestí bratři před cestou do exilu.

Další naší zastávkou na trase byl hrad Litice. Lilo. Jak jinak:-) Cesta ke hradu byla trochu jako potok. Ovšem na hradě nás očekával hodný pan průvodce a krásně se nám věnoval a celá prohlídka byla uzpůsobena dětem. Ovšem i my dospělí jsme se dozvěděli mnoho nových a zásadních informací!

A pak už tu byl Neratov!

Myslím, že už ani není nikdo, kdo by o Neratově, neratovském kostele a panu faráři Suchároví nevěděl. Je to místo pozoruhodné, vzácné a jezdí tam mnoho lidí a mnoho významných lidí. (Důkazem může být i poslední videoklip Richarda Krajčá.)

Zrekonstruovaný kostel se skleněnou střechou je ústřední bod Neratova. Kostel je pro všechny otevřený a přístupný 24 hodin denně! Bohatě jsme toho využívali. Pokud jsme

nebyli na výletě šli jsme do kostela. A měli jsme velké štěstí, když ten nádherný prostor nám jednou doplňovala hra na housle, když jindy pozdě večer zněla kostelem píseň

mladého návštěvníka, když sobotní mše byla jenom pro nás, protože díky počasí jiní lidé nedorazili, a když si pan farář potom s námi dlouho povídal. A pak nádherný zážitek v sobotu večer, už úplně potmě zpívání v kostele s kytarou s neznámým muzikantem. (A pro naše účastníky: Ten chlapík je brněnský muzikant Ondřej Veselý!)

Ani neratovské pivo jsme samozřejmě nezapomněli a ze zahradnictví jsme si pár kytiček také dovezli!

Ubytování, stravování a vše jak se o nás v Neratově starali, se jen tak nevidí. Děkujeme a budeme na to všechno dlouho vzpomínat! V obecní knihovně si můžete vypůjčit knihu Zazrak v Neratově a také DVD Na křídlech andělů, které jsme dostali darem od pana faráře.

V sobotu odpoledne jsme improvizovali, protože výstup na Velkou Deštnou by v tom líjaku asi nebyl dobrá volba a tak jsme se vydali do Muzea lokálky a pak do Vamberka a Muzea krajky. V neděli, cestou domů jsme navštívili perfektní zámek Opočno, a pak hrad Košumberk, park v Hamzově léčebně a celý náš výlet jsme zakončili krásným povídáním pana Jiráska v kostele v Luži.

Mohla bych psát ještě dlouho, ale kdo by to četl, vidíte? Stejně to všechno nelze popsat, ani vyfotit, to se muselo zažít!

A je vám to jasné, už cestou jsme vymýšleli, kdy a kam se vydáme příště? Tedy, dejte si do diáře: 16.-18.10. 2020. S tím, že vyjždět budeme v pátek po obědě. Proč tak pozdě na podzim? Protože letos se na začátek podzimu přesouvá mnoho akcí. Veřejných a zejména rodinných, tak abychom se s nimi nepřekrývali.

Blanka Křížová

Borský zpravodaj

„Periodický tisk územního samosprávného celku“
Vychází 6x ročně
Počet výtisků 300
Neprošlo jazykovou úpravou
Vydává: Obec Bory
594 61 Bory č. 232
IČO 00294055
Kontakt : 724 187 004,
e-mail: obec@bory.cz

Registrace:
MK ČR E 18422

Připravuje redakční rada:
Vladimíra Stará
Zuzana Jurková
a Pavel Kříž
pod vedením
Blanky Křížové
Mob: 608 312 224

Příspěvky do zpravodaje,
prosím zasílejte na adresu
bkrizova@seznam.cz

Uzávěrka
příštího čísla: 20.8.2020

Aktuální
informace o naší
obci najdete na:
www.bory.cz

Vzácný halový jev v Borech v sobotu 9.5. 2020

Foto Jana Vaverková

„Halové jevy, zkráceně halo, jsou optické úkazy, které vznikají odrazem či průchodem slunečních respektive měsíčních paprsků drobnými ledovými krystaly v atmosféře. Aby došlo ke vzniku těchto úkazů, je zapotřebí, aby krystalky ledu měly tvar šestiboké destičky nebo hranolku. Wikipedie „

Pohádkovému kopečku a stroměčkům na něm se dobře daří.

25. června 2020 se na fotbalovém hřišti TJ Družstevník Bory uskutečnilo **Fotbalové odpoledne – nábor určený zejména pro holky a kluky ročníků 2015 – 2009.**

Děti, si mohly vyzkoušet dovednosti na připravených stanovištích pod vedením fotbalistů TJ Družstevník Bory, rodiče si vyslechli informace

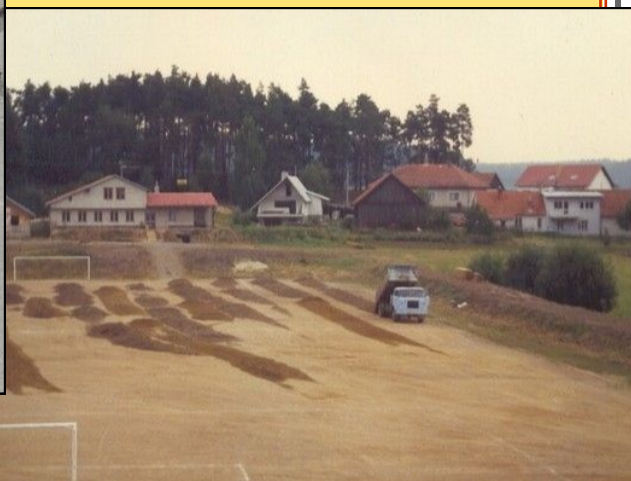
potřebné k nastartování kariéry svých ratolestí. Všichni mohli také vidět, jak vypadá trénink těch nejmenších kategorií a zapojit se do něj.

Všechny přítomné děti obdržely limču a zmrzlinu.

Děti, které se nemohly zúčastnit, mohou přijít rovnou na některý z tréninků, které se rozběhnou po letní přestávce 11. srpna 2020. Zuzana Špačková

Původní hřiště

HISTORICKÉ OKÉNKO
TJ Družstevník Bory

Mnoho dalších snímků a informací naleznete na FB TJ Družstevník.